

**EVROPSKÁ KOMISE
PROTI RASISMU A NESNÁŠENLIVOSTI**

**VŠEOBECNÉ POLITICKÉ
DOPORUČENÍ ECRI Č. 9**

O BOJI PROTI ANTISEMITISMU

PRIJATO 25. CERVNA 2004

Štrasburk, 9 září 2004

Pro další informace o ECRI a jejích aktivitách laskavě kontaktujte:

Secretariat of the European Commission against Racism and Intolerance
Council of Europe
F-67075 Strasbourg cedex
Tel: +33(0)3 88 41 29 64 - Fax:+33(0)3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Website: www.coe.int/ecri

Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti (ECRI):

s ohledem na článek 14 Evropské úmluvy o lidských právech;

s ohledem na Protokol č. 12 k Evropské úmluvě o lidských právech, který obsahuje obecnou klauzuli zakazující diskriminaci;

s ohledem na precedenční právo Evropského soudu pro lidská práva a s vědomím toho, že tento Soud potvrdil, že popírání existence zločinů proti lidskosti spáchaných za vlády režimu národního socialismu bylo jednou z nejhorších forem rasového hanobení a podněcování nenávisti vůči Židům a že nelze dovolit, aby popírání takových zločinů proti lidskosti a ospravedlňování pronacistické politiky získalo ochranu dle článku 10 Úmluvy o lidských právech;

s ohledem na Dodatkový protokol k Úmluvě o počítačových zločinech týkající se kriminalizace činů rasistické či xenofobní povahy, jež jsou páchany prostřednictvím počítačových systémů;

u vědomí Všeobecného politického doporučení ECRI č. 1 o potírání rasismu, xenofobie, antisemitismu a nesnášenlivosti a Všeobecného politického doporučení ECRI č. 2 o specializovaných orgánech pro potírání rasismu, xenofobie, antisemitismu a nesnášenlivosti na národní úrovni;

též u vědomí Všeobecného politického doporučení ECRI č. 7 o národní legislativě k potírání rasismu a rasové diskriminace, jež obsahuje klíčové prvky příslušných právních opatření k účinnému potírání rasismu a rasové diskriminace;

u vědomí Vyhlášení znepokojení a záměrů ohledně "Antisemitismu v dnešní Evropě", přijatého 27. března 2000 účastníky štrasburského "Konzultačního setkání o antisemitismu v dnešní Evropě", které svolal generální tajemník Rady Evropy;

s ohledem na Doporučení (2001)15 Výboru ministrů členským zemím o výuce dějin v Evropě 21. století, které bylo potvrzeno ministry školství na ministerském semináři konaném v říjnu 2002 ve Štrasburku;

u vědomí zásad obsažených v Chartě evropských politických stran pro společnost bez rasismu;

s vědomím závěrů konferencí OBSE o antisemitismu, konaných ve Vídni 19. - 20. června 2003 a v Berlíně 28. - 29. dubna 2004;

u vědomí práce Evropské unie při potírání rasismu a diskriminace a s vědomím závěrů semináře o "Evropě proti antisemitismu, za Unii v různorodosti", jež se konal 19. února 2004 v Bruselu;

u vědomí skutečnosti, že odkazem evropské historie je povinnost nezapomínat na minulost, udržovat si ostražitost a aktivně vystupovat proti jakýmkoli projevům rasismu, xenofobie, antisemitismu a nesnášenlivosti;

vzdávajíc hold obětem systematické perzekuce a vyvražďování Židů v době holocaustu, jakož i dalším obětem politiky rasové perzekuce a vyvražďování během 2. světové války;

vzdávajíc hold židovským obětem zabíjení a systematické perzekuce ze strany totalitních režimů po 2. světové válce, jakož i dalším obětem takové politiky;

zdůrazňujíc v tomto ohledu, že Rada Evropy byla zřízena právě k ochraně a rozvoji společných a spravedlivých hodnot - zvláště k ochraně a rozvoji lidských práv, hodnot, kolem nichž byla Evropa znovu budována po hrůzách 2. světové války;

s vědomím toho, že potírání rasismu, xenofobie, antisemitismu a nesnášenlivosti je zakořeněno v ochraně a rozvoji lidských práv a tvoří součást jejich ochrany a rozvoje;

v pevném přesvědčení, že potírání antisemitismu a současný důraz na aktivity zohledňující jeho specifika je nedílnou a inherentní součástí boje proti rasismu;

zdůrazňujíc, že antisemitismus přežívá po celé Evropě již po staletí;

uvědomujíc si současný nárůst antisemitismu v mnoha evropských zemích a zdůrazňujíc, že tento nárůst je též charakterizován novými projevy antisemitismu;

konstatujíc, že tyto projevy často úzce souvisejí s aktuálním vývojem ve světě, jako je současná situace na Středním východě;

podtrhujíc, že tyto projevy nejsou výhradně akcemi marginálních či radikálních skupin, nýbrž jsou často běžnými jevy, včetně školních případů, jež jsou stále více považovány za všední úkazy;

s vědomím toho, že současné projevy antisemitismu často užívají symboly z nacistické éry a odkazy na holocaust;

zdůrazňujíc, že tyto projevy vznikají v různých sociálních skupinách a různých sektorech společnosti;

u vědomí toho, že oběti rasismu a exkluze v některých evropských společnostech se samy někdy stávají pachateli antisemitských činů;

konstatujíc, že v mnoha zemích je antisemitismus, včetně nových forem, i nadále otevřeně či skrytě podporován některými politickými stranami a vedoucími představiteli, včetně nejen extrémistických stran, ale i jistých stran středního proudu;

s vírou, že adekvátní reakce na tyto jevy je možno rozvíjet prostřednictvím soustředěných snah všech významných aktérů v evropských společnostech, včetně představitelů různých komunit, náboženských vůdců, organizací občanské společnosti a dalších klíčových institucí;

zdůrazňujíc, že snahy o potlačování antisemitismu by měly zahrnovat důkladné zavádění právních ustanovení proti rasismu a rasové diskriminaci s ohledem na všechny pachatele a ve prospěch všech obětí, se zvláštním důrazem na ustanovení proti podněcování rasového násilí, nenávisti a diskriminace;

navíc v přesvědčení, že tyto snahy by měly též zahrnovat rozvíjení dialogu a spolupráce mezi různými segmenty společnosti na místní a národní úrovni, včetně dialogu a spolupráce mezi různými, kulturními, etnickými a náboženskými komunitami;

silně zdůrazňujíc úlohu vzdělávání při rozvoji snášenlivosti a úcty k lidským právům, tedy proti antisemitismu,

doporučuje, aby vlády členských států:

- výrazně zohledňovaly boj proti antisemitismu a přijímaly veškerá nezbytná opatření k potírání všech jeho projevů bez ohledu na jejich původ;
- zajistily, aby se aktivitám k potírání antisemitismu důsledně dostávalo náležitého místa v akcích zaměřených proti rasismu;
- zajistily, aby byl boj proti antisemitismu veden na všech správních úrovních (národní, regionální i místní), a usnadňovaly účast v těchto snahách širokému okruhu aktérů z rozličných oblastí společnosti (politické, právní, hospodářské, sociální, náboženské a vzdělávací);
- zaváděly legislativu zaměřenou na potírání antisemitismu, jež zohledňuje návrhy ECRI v jejím Všeobecném politickém doporučení č. 5 o národní legislativě v boji proti rasismu a rasové diskriminaci;
- zajistily, aby v případě trestných činů zákon zajišťoval, že rasistická motivace je přitěžující okolností a že taková motivace obsahuje i motivaci antisemitskou;
- zajistily, aby trestní právo v oblasti potírání rasismu zahrnovalo i antisemitismus a trestalo následné antisemitské činy, budou-li páčány úmyslně:
  - a. veřejné podněcování k násilí, nenávisti či diskriminaci vůči osobě či skupině osob kvůli jejich židovské identitě či původu;
  - b. veřejné urážky a hanobení osoby nebo skupiny osob kvůli její/jejich skutečné nebo domnělé židovské identitě či původu;
  - c. hrozby vůči osobě nebo skupině osob kvůli její/jejich skutečné nebo domnělé židovské identitě či původu;
  - d. veřejné, antisemitskými cíli vedené projevy ideologie, která zlehčuje či očerňuje skupinu osob kvůli jejich židovské identitě či původu;
  - e. veřejné popírání, zlehčování, ospravedlňování či omlouvání holocaustu;
  - f. veřejné, antisemitskými cíli vedené popírání, zlehčování, ospravedlňování či omlouvání zločinů genocidy, zločinů proti lidskosti či válečných zločinů spáchaných proti osobám kvůli jejich židovské identitě či původu;
  - g. veřejné, antisemitskými cíli vedené šíření či veřejné distribuování či výroba nebo skladování - zaměřené na veřejné šíření či veřejné distribuování - písemných, obrazových a jiných materiálů obsahujících projevy dle bodů a), b), c), d), e), f) výše;
  - h. znesvěcování a zneuctívání židovského majetku a památek, které je vedeno antisemitskými cíli;

- i. zakládání nebo vedení skupiny, která podporuje antisemitismus; podpora takové skupiny (poskytováním finančních prostředků skupině, zajišťováním dalších materiálních potřeb, výrobou či získáváním dokumentů); účast v jejích aktivitách s úmyslem přispívat k trestným činům dle bodů a), b), c), e), f), g), h) výše;
- zajistily, aby se trestní zákon vztahoval i na antisemitské trestné činy páchané přes internet, satelitní televizi a další moderní informační a komunikační prostředky;
  - zajistily, aby zákon zaváděl povinnost potlačovat veřejné financování organizací, které podporují antisemitismus, včetně politických stran;
  - zajistily, aby zákon zaváděl možnost rozpustit organizace, které podporují antisemitismus;
  - přijaly náležitá opatření k zajištění účinného uplatňování zákonů zaměřených na prevenci a sankcionování antisemitismu;
  - nabízely cílený výcvik osob pracujících na všech úrovních systému trestní spravedlnosti - tj. policie, státní zástupci, soudci - s ohledem na rostoucí penzum znalostí o antisemitských trestných činech a o možnostech, jak takové činy účinně trestně stíhat;
  - učinily kroky s cílem podporovat oběti antisemitských činů k tomu, aby si na takové antisemitské činy stěžovaly, a dále zaváděly účinný systém sběru dat k náležitému monitorování následných opatření vydaných k řešení takových stížností;
  - zřídily a podporovaly fungování nezávislého specializovaného orgánu podle návrhů uvedených ve Všeobecném politickém doporučení ECRI č. 2 o specializované orgánu k potírání rasismu, xenofobie, antisemitismu a nesnášenlivosti na národní úrovni a zajistily, aby se činnost tohoto orgánu vztahovala na všechny formy antisemitismu;
  - integrovaným způsobem zaváděly do školních osnov na všech úrovních protirasistickou výuku, včetně obsahů, jež zvyšují povědomí a informovanost o antisemitismu, jeho projevech v průběhu staletí a význam potírání jeho různých projevů, a aby zajišťovaly nezbytnou přípravu učitelů;
  - podporovaly výuku židovské historie, jakož i pozitivních příspěvků židovských osobností, komunit a kultury evropským společností;
  - podporovaly školní výuku o holocaustu a o událostech, jež holocaustu předcházely, a zajistily učitelům náležitou přípravu, aby tento problémem svým žákům osvětlovali tak, aby studenti byli schopni uvažovat o současných nebezpečích i o tom, jak lze opakování takových jevů zabránit;
  - podporovaly výuku a výzkum týkající se zabíjení a systematické perzekuce židovských a jiných osob za vlády totalitních režimů po 2. světové válce;
  - tam, kde ve školním prostředí dochází k antisemitským jevům, zajistily prostřednictvím cíleného výcviku a materiálů náležitou přípravu ředitelů škol, pedagogů a dalšího personálu k účinnému řešení tohoto problému;

- podporovaly diskusi v mediálních profesích o jejich vlastní roli v potírání antisemitismu a o zvláštní odpovědnosti mediálních profesionálů ve snahách v této souvislosti referovat o všech světových událostech způsobem, jenž nebude donekonečna opakovat a konzervovat předsudky;
- podporovaly pozitivní roli, kterou mohou média sehrát v podpoře vzájemné úcty a potírání antisemitských stereotypů a předsudků;
- podporovaly a podněcovaly výzkumné projekty a nezávislé monitorování projevů antisemitismu;
- podporovaly činnost nevládních organizací, které sehrávají významnou úlohu v boji proti antisemitismu, rozvíjely vědomí různorodosti, dialog a společné aktivity proti rasismu mezi různými kulturními, etnickými a náboženskými komunitami;
- zaváděly nezbytná opatření k plnému zabezpečení svobody náboženství a náležitému uspokojování kulturních a ostatních požadavků a potřeb ze strany veřejných institucí v jejich každodenní činnosti;
- podporovaly dialog mezi různými náboženskými komunitami na místní a národní úrovni s cílem bojovat s rasistickými stereotypy a předsudky, včetně poskytování finančních prostředků a zřizování institucionálních fór k dialogu mezi různými náboženstvími;
- zajišťovaly, aby se náboženští vůdcové na všech úrovních vyhýbali podněcování antisemitismu, a podporovaly náboženské vůdce v tom, aby přebírali odpovědnost za učení šířená v rámci jejich komunit i na základní úrovni;
- podporovaly politické aktéry a tvůrce veřejného mínění v tom, aby důsledně veřejně vystupovali proti antisemitismu, pravidelně odsuzovali jeho rozličné projevy, včetně všech současných forem, a dávali jasně najevo, že antisemitismus nebude tolerován.

RADA EVROPY

Rada Evropy je politická organizace, kterou dne 5. května 1949 založilo deset evropských zemí s cílem rozvíjet jednotu svých členů. Nyní sdružuje 47 evropských států¹.

K hlavním cílům organizace patří rozvoj demokracie, lidských práv a zákonnosti a podpora společných akcí reagujících na politické, sociální, kulturní a právní výzvy a problémy v jejích členských státech. Od roku 1989 Rada Evropy sdružuje většinu zemí střední a východní Evropy a podporuje je v jejich snahách o zavádění a upevňování politických, právních a správních reforem.

Rada Evropy má stálé sídlo ve francouzském Štrasburku. Podle svého Statutu sestává ze dvou hlavních orgánů: Výboru ministrů a Parlamentního shromáždění. Kongres místních a regionálních samospráv Evropy zastupuje subjekty místní a regionální orgány v rámci členských států.

Evropský soud pro lidská práva je soudním orgánem příslušným k řešení stížností předložených proti danému státu jednotlivci, sdruženími či jinými smluvními státy v důsledku porušení Evropské úmluvy o lidských právech.

EVROPSKÁ KOMISE PROTI RASISMU A NESNÁŠENLIVOSTI

Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti (ECRI) je monitorovacím orgánem zřízeným prvním vrcholným zasedáním hlav států a vlád členských států Rady Evropy. Rozhodnutí zřídit ECRI je obsaženo ve Vídeňské deklaraci, přijaté prvním Summitu šéfů států a vlád dne 9. října 1993. Evropská konference proti rasismu, která se konala ve Štrasburku v říjnu 2000, vyzvala k posílení činnosti ECRI. Dne 13. června 2002 přijal Výbor ministrů nové Stanovy ECRI, čímž upevnil její úlohu nezávislého orgánu monitorujícího lidská práva z hlediska problémů týkajících se rasismu a rasové diskriminace.

Členové ECRI pracují jako nezávislé osobnosti. Úkolem ECRI je potírat rasismus, xenofobii, antisemitismus a nesnášenlivost na úrovni velké Evropy a z hlediska ochrany lidských práv. Činnost ECRI pokrývá veškerá nezbytná opatření k potírání násilí, diskriminace a předsudků, jimiž jsou vystaveny osoby či skupiny osob, zejména kvůli své rase, barvě pleti, jazyku, náboženství, národnosti a národnostnímu či etnickému původu.

Program činnosti ECRI sestává ze tří aspektů: přístup podle jednotlivých zemí, práce na obecných tématech, aktivity ve vztahu k občanské společnosti.

Další informace o ECRI a jejích aktivitách naleznete na této adrese:

Secretariat of the European Commission
against Racism and Intolerance
Council of Europe
F-67075 Strasbourg cedex
Tel: +33(0)3 88 41 29 64 - Fax: +33(0)3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int
Webové stránky: www.coe.int/ecri

¹ Albánie, Andorra, Arménie, Ázerbájdžán, Belgie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, bývalá jugoslávská republika Makedonie, Černá Hora, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Gruzie, Chorvatsko, Island, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lichtenštejnsko, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Moldavsko, Monako, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Ruská federace, Řecko, San Marino, Srbsko, Slovenská republika, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko, Turecko, Ukrajina, Velká Británie.

